

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Natura 2000 i et EU perspektiv

Trine Balskilde Stoltenborg
Winnie Heltborg Brøndum
VFL
Glænø 29. maj 2013

Natura 2000 i andre lande

udvidet udkast til dagsorden

- Præsentation
- Baggrund
  - Mål og ressourcer
- Habitatdirektivets centrale bestemmelser (tbs)
  - Retssager/domme
  - National fleksibilitet?
- Kvalitativ viden (whb)
  - andres landes håndtering
  - Danske udfordringer
  - Anbefalinger om virkemidler fra EU
- VFL søger indflydelse
  - EU (tbs)
  - Nationalt (whb)
- Lodsejeres ønsker, muligheder og bidrag

Præsentation

Winnie H. Brøndum

- Biolog
- Natursagsbehandler, Nordjyllands Amt
- Miljøkonsulent, LMO
- Kommunenetværkssekretær, Landboforeningen Kronjylland
- Natur- og miljøkonsulent, VFL

Natura 2000 med udgangspunkt i kunden og nationale regler

- Konsekvensvurderinger
- Anmeldelsesordningen
- KO
- MGK og ammoniakfølsom natur
- Nationale planer, handleplaner
- Studietur til Holland og Tyskland
- Biogeografiske proces
- Grøn fremdriftsforum

Studietur til Holland og Slesvig- Holsten 2011

- Samme direktiv
- Målet og de overordnede virkemidler er de samme
- Store landbrugsinteresser
- Høj befolkningstæthed
- Høj kvælstofdeposition
- Store biodiversitetstab

Konklusioner fra Holland

- Processen har været anderledes
- Fokus på at udpege offentligt ejede områder og områder allerede underlagt restriktioner
- Natur - entreprenører
- Åben proces med mange aktører
- Supplement af nationale midler
- Flere virkemidler

Hollandske proces

- Fokus på omkostningerne
- Minimumsimplementering og løbende dialog
- Nationale ambitioner + overenskomst
- Natura 2000-plan + handleplan

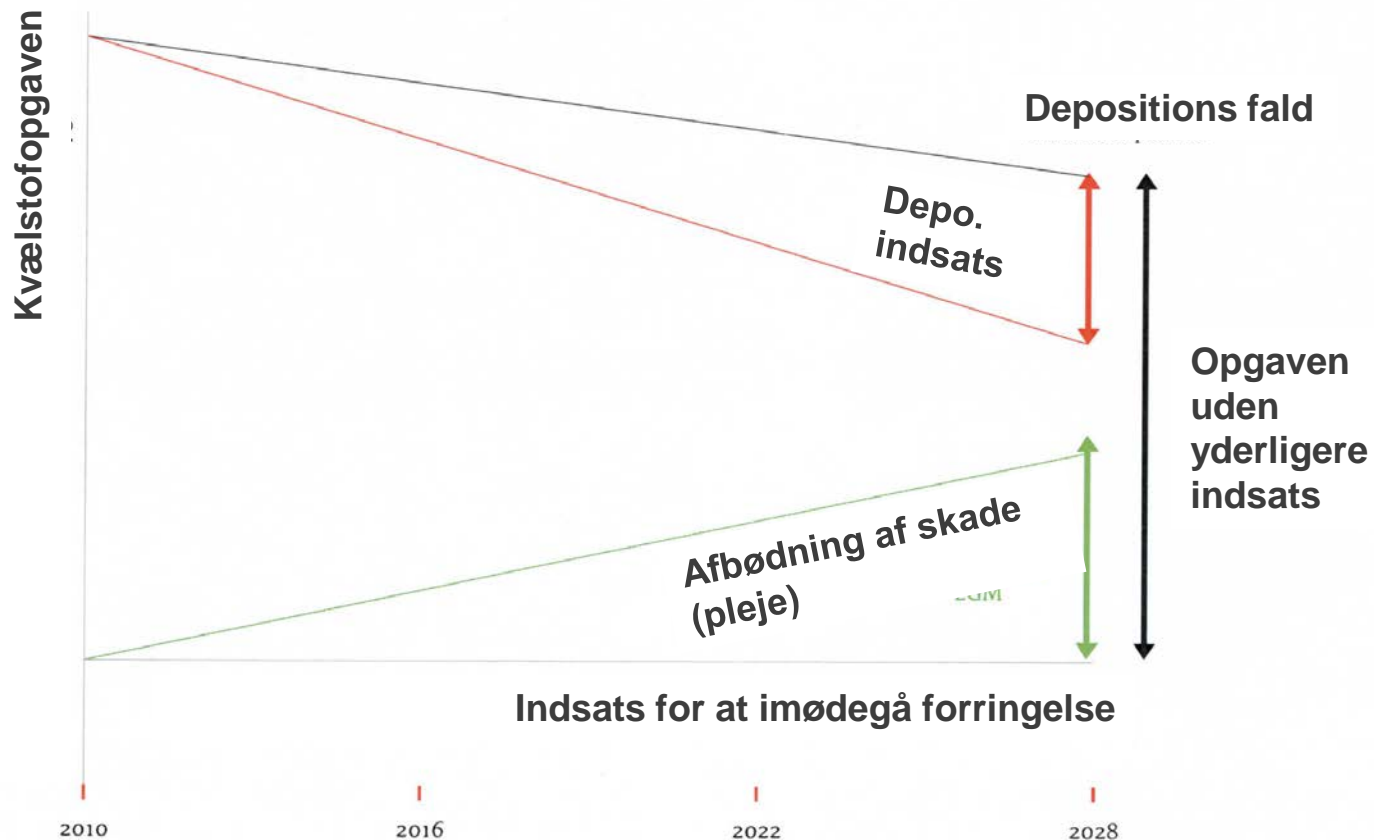

Hollandske proces

- Udpegningsgrundlag, plan og handleplan i en samlet proces
- Koordineret indsats (flere mål)
- Mange myndigheder
- Løbende offentlig inddragelse
- Detaljeret plan inklusiv virkemidler
- Internationale og nationale midler
- Intensive virkemidler

Kvælstofdepositionen 25 kg N/ha

Oversvømmelsesdirektiv og Marsk

- Marsken dyrkes relativt intensivt
- Tørven brændes af – men meget langsomt
  - Er det OK?

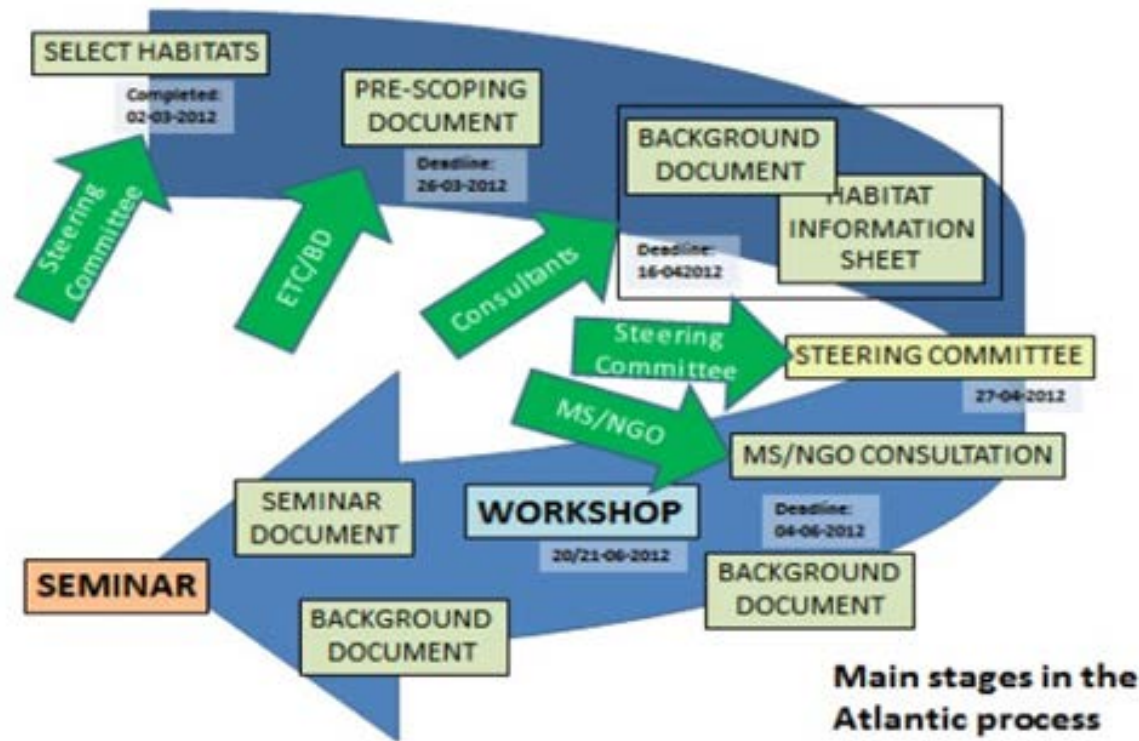
Konklusioner fra Slesvig - Holsten

- Stor variation i processen afh. af interesse
- Lokalt forankrede aktionsgrupper
- Koordinator delvist EU-finansieret
- Stor offentlig inddragelse og fokus på frivillighed
- Opkøb af jord
- Statsligt ansatte lokale forvaltere

Biogeografiske proces

- erfaringsudveksling om praktik

Videndeling på tværs af EU - på vanskelige betingelser

- Ukoordineret og forskelligartet proces
- Langsom ufærdig implementering
- Nationale lovgivning er forskellig
- Forståelsen af gunstig bevaringsstatus
- Formidling og inddragelse
- Arrondering og ejerforhold
- Aktive NGO'er
- Dyrkningspraksis
- Forskelle i udfordringen

FCS – gunstig bevaringsstatus

- ”det naturlige udbredelsesområde og de arealer, det dækker inden for dette område, er stabile eller i udbredelse ”, og
- ”den særlige struktur og de særlige funktioner, der er nødvendige for dens opretholdelse på lang sigt, er tilstede og sandsynligvis fortsat vil være det i en overskuelig fremtid”, og
- ”bevaringsstatus for de arter, der er karakteristiske for den pågældende naturtype, er gunstig.

FCS – Gunstig bevaringsstatus

- Nationale udpegninger
- Nationalt tilpasset fortolkningsmanual
- Nationalt vurderet prognose
- Nationale tilstandsvurderinger
- Nationale trusselsvurderinger
- Nationale virkemidler
  - Internationale virkemidler

Grøn fremdriftsforum

Det er vigtigt for miljøministeren, at Natura 2000-planlægningen følges nøje og fortsat udvikles, derfor etablerer Naturstyrelsen et Grønt Fremdriftsforum bestående af de væsentligste organisationer på naturområdet. Fremdriftsforum skal være på forkant med udviklingen i alle dele af Natura 2000-planlægningen og gennemførslen heraf.

Opgaver

- Drøfte og samle erfaringer og synspunkter på processen i 1. generation Natura 2000-planer.
- Følge fremdriften i Natura 2000- planlægningen, f.eks. antal vedtagne handleplaner, omfang af lodsejeraftaler og tilsagn til naturindsats, hvilke projekter der er igangsat, og hvorvidt der er barrierer for indsatsen, som skal håndteres.
- Opsamle synspunkter på omfang og indhold af den lokale dialog.
- Løbende drøfte og komme med input til Miljøministeriets planer for justering af lovgivning, tilskudsordninger mm.
- Indbydes til diskussion af Naturstyrelsens fortløbende dataindsamling (overvågning) og udvikling af redskaber til brug for Natura 2000-planlægningen.

Natura 2000 - lige nu

- Indrapportering til EU
  - Går det i den rigtige retning?
  - Kan vi deles bedre om opgaven?
- Miljømålsloven ændres
- 2. Generations planer i gang
  - Udarbejder basisanalyser nationalt
  - Udarbejder planer nationalt
  - Lokale handleplaner
- Tilskudsordninger for skov

Nationale udfordringer

- Rodet lovgivning og implementering
- Deling af viden, målet, midlerne og pligten
- Finansministeriet sidder tungt på kassen
- Fokus på forpligtelsen

National lov

- Megen viden om naturens tilstand
- Manglende viden om årsager og løsninger - og
- restriktiv tolkning af forsigtighedsprincippet

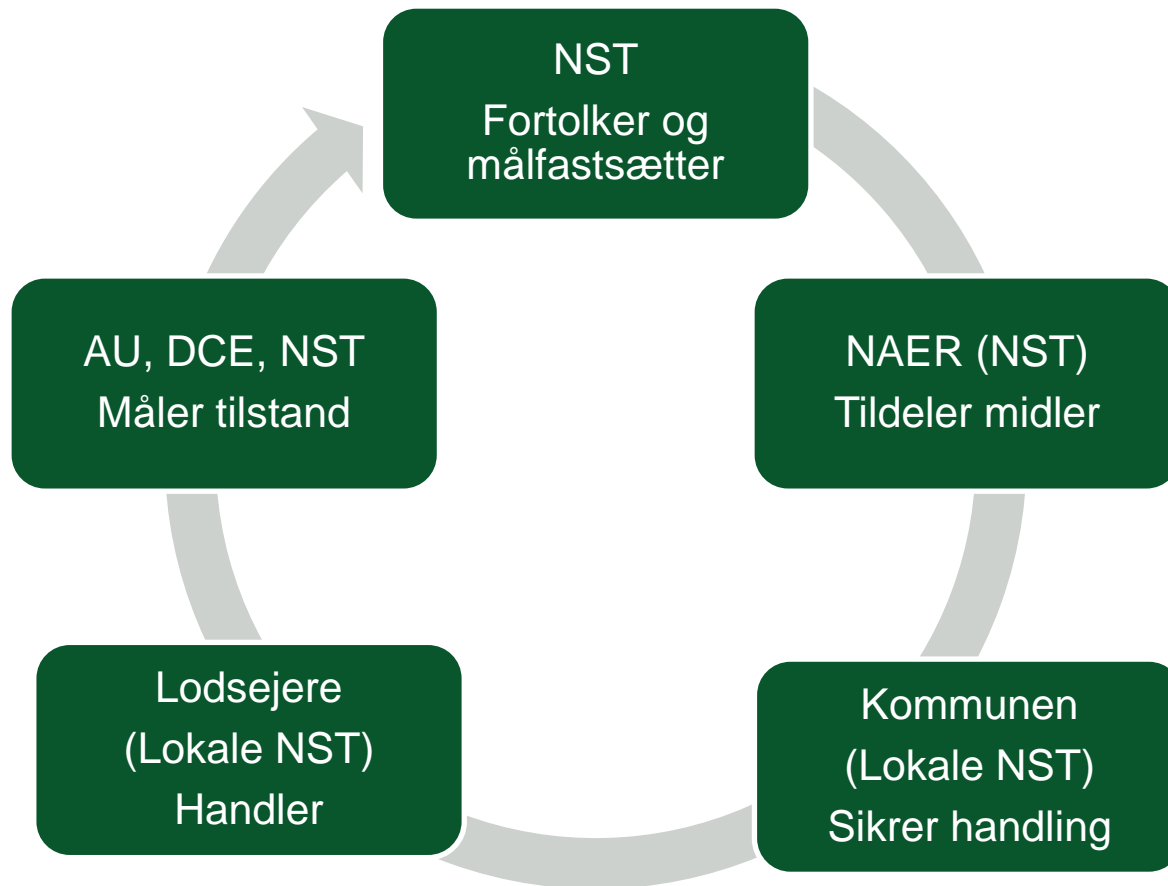
maksimalt 200 g N/ha/år

Ingen øget udvaskning ved øget dyretryk

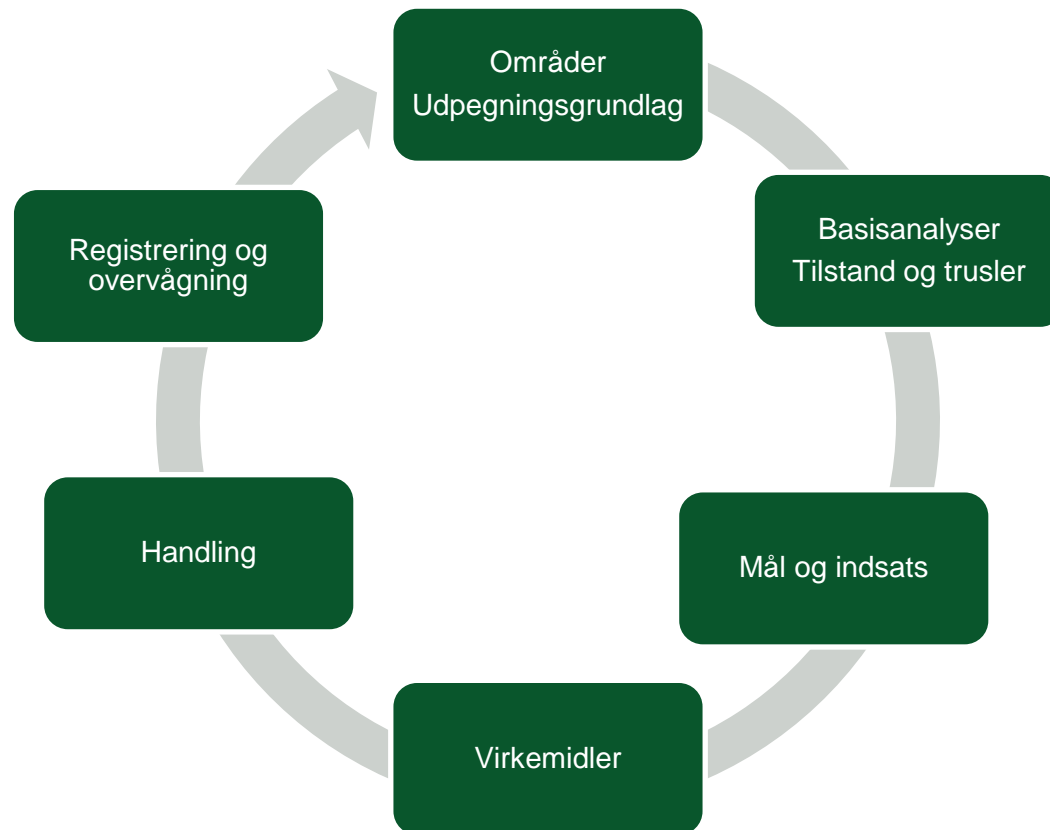
Risikoen for østrogenener i søgylle

Målet, midlerne og pligten - og viden

Proces - ny viden

Natura 2000 is not a system of strict nature reserves where all human activities are excluded. Whereas the network will certainly include nature reserves most of the land is likely to continue to be privately owned and the emphasis will be on ensuring that future management is sustainable, both ecologically and economically. The establishment of this network of protected areas also fulfills a Community obligation under the UN Convention on Biological Diversity.

<http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/>

EU's anbefalinger - Landbrug for N 2000

-
 But Natura 2000 sites are not strictly protected areas where all activities are systematically excluded. It adopts a different approach: one that fully recognises that humans are an integral part of nature and that the two work best in partnership with one another.

Farming for Natura 2000

EU's anbefalinger

- Understøtte den traditionelle ekstensive landbrugspraksis
- Reintroducere den traditionelle ekstensive landbrugspraksis
- Lodsejedeltagelse er et ufravigeligt succeskriterium

Lodsejerdeltagelse – et succeskriterium! - men for hvem?

- Det forsvinder nok ikke
- Påfører allerede mange restriktioner
- Sikrer at begrænsningerne – begrænses
- Synliggøre mere omkostningseffektive virkemidler og jeres værdi
- Forbedre økonomien, værdien og dermed mulighederne

Lodsejerdeltagelse – et succeskriterium!

- Entreprenørskab
- Vilje
  - Vejen til indflydelse
- Alliancepartnere
  - Kommune
  - Lokale NST enheder
  - Rådgivningselskab
  - Nye eller andre som kan synliggøre værdien

VFL søger indflydelse

- Grønt fremdriftsforum med LF
- Stormøde
- Høringssvar i samarbejde med LF
  - Planerne
  - Udpegningsgrundlag
  - Miljømålsloven
  - Anmeldelsesordningen

Lodsejeres ønsker og bidrag

- Kvalificer arbejdet
- Brug jeres organisationer
- Natura 2000-lav?
- Hvad forventer i af os?

Links

Studieturen

<https://www.landbrugsinfo.dk/Miljoe/Natura-2000/Sider/Implementering-af-Natura-2000-studietur.aspx>

Den biogeografiske proces

https://www.landbrugsinfo.dk/Miljoe/Natura-2000/Sider/Natura-2000-erfaringer-udveksles-paa-tvaers-af-EU_pl_12_942.aspx

https://www.landbrugsinfo.dk/Miljoe/Natura-2000/Sider/nye-initiativer-natura-2000-omraaderne_pl_13_1187.aspx

Grønt fremdriftsforum

http://www.naturstyrelsen.dk/Naturbeskyttelse/Natura2000/Natura_2000_p_laner/groent_fremdriftsforum/

Generaldirektoratet for miljø

http://ec.europa.eu/dgs/environment/index_en.htm